

viisning, eller at der skal sørges for en Under-
viisning, der kan være „frugtbringende for
Livet“ og saa fremdeles, vilde jo være meget let,
men kunde ikke nytte Noget. Det er selv-
følgelig, at en saadan Underviisning tilfig-
tes, og i den Henseende kan man kun stole
paa, at Ministeriet vil gaae frem i den Ret-
ning, som det forøvrigt ved sin Fremfærd i
denne Sag har vist at ville følge.

Grundtvig: Uagtet den ærede Mini-
ster ikke var tilstede iafsted, da jeg udførligt
erklærede mig over, hvor langt det er fra
mig at tænke, at der enten ved Love eller
Regulativter fra Administrationen kunde frem-
bringes enten den Aand eller det Liv, som
jeg ønsker, og som vi vel Alle maae ønske,
baade i Seminarierne og i Skolerne, saa
troede jeg dog, at den høitærede Minister
vidste, hvor langt det ligger fra min Tanke-
gang, at Aanden skulde aabenbare sig paa
Commando, uden at det skulde være saaledes,
som man kan læse flemme Aander til sig i
Cyprianus. Jeg vil da blot sige med eet
Ord, at jeg troede, jeg havde sagt det idag,
og jeg veed bestemt, at jeg sagde det iafsted,
at alt, hvad jeg i den Henseende forlanger, er,
at Virksomheden frigjøres derved, at
Skoletvangen med Mulcter ophæves,
og at det Monopol, som Seminarierne
have, affkaffes. Dette er jo Ting, som
Lovgivningen maa gjøre, dersom de skulle
blive gjorte, hvilket jeg anseer for aldeles
paatrængende og tillige for det første Kjende-
tegn paa, at man virkelig vil stræbe efter at
saae en bedre Skole og en bedre Skoleaand,
der ikke kan trives uden Frihed.

Frolund: Da jeg ikke anseer de nuvæ-
rende Seminariers Indretning for hensigts-
mæssig, og ikke troer, at der ved dem kan
dannes Skolelærere paa en hensigtsmæssig
Maade, har jeg udbedet mig Ordet for at
gjøre et Par Bemærkninger i Anledning af
det foreliggende Lovforslag. De nuværende
Seminarier ere jo beregnede paa at bibringe
de unge Mennesker, der opholde sig ved dem,
de Kundskaber, man nu engang anseer nødven-
dige for at blive Skolelærer, men jeg troer

ikke, at man dertil behøver særegne Anstalter;
thi vi ere dog nu komne saavidt i Oplysnin-
gen, at det er temmelig let paa anden Maade
at forskaffe sig de Kundskaber, der forlanges
paa Seminarierne. Der oprettes jo mere og
mere rundtomkring i Landet bedre Skoler, Re-
alskoler, høiere Borgerkoler o. s. v., og de
føre deres Elever fuldkommen saa langt, som
Eleverne paa Seminarierne føres. Dernæst er
det jo klart, at efterhaanden, som vi forbedre
Skolelærerembederne — og det er der jo gjort
et Forsøg paa ved den Lov, som er forelagt
og behandlet første Gang, og som det jo lader
til vil gaae igennem Thinget — kan man
ikke befrygte, at der ikke skulde være Folk, som
ville vælge den Vej, og man behøver altsaa
ikke ligesom at lokke Folk til at blive Skole-
lærere; de ville nok komme af sig selv, og det
vil bestemt ogsaa kunne betale sig at oprette
private Anstalter til slige Menneskers Under-
viisning. Seminarierne, saaledes som de nu
ere indrettede, gaae ogsaa temmelig dybt ned,
og de kaste, kan jeg næsten sige, Stam tilbage
paa Skolen, thi de begynde jo med at under-
vise Folk, der knap kunne læse, og en Mængde
af dem kan da ikke skrive Sproget rigtigt —
om de lære det, inden de komme derfra, skal
jeg lade være usagt. At samle Folk sammen
saa dybt nede fra, at de endnu ikke kunne No-
get, og altsaa heller ikke selv kunne bedømme,
om de ere oplagte for den Stilling, troer jeg
paa en Maade er at lokke dem ind paa en
Bane, som de derved blive nødte til at for-
blive paa, hvorved de ofte blive utilfredse med
sig selv og gjøre deres Gjerning daarligt. Jeg
troer ikke, at man ved disse Seminarier ud-
retter Noget, som ikke kan udrettes ad privat
Vej, og jeg troer, man udsætter sig for stor
Fare ved dem, thi jeg vil i saa Henseende hen-
vise til Erfaringen, og det kan ikke benægtes, at Se-
minarierne have opfostret Indbildsighed, Laugs-
aand og Bedanteri. Jeg henstiller dette til
Medlemmerne heri Salen; der maa være nok,
som have gjort Erfaring i den Retning. —
Det vil være overordentlig vanskeligt at ud-
skille disse Under fra Indretninger af den
Slags, og at bygge op paa den gamle Grund-
vold troer jeg kun vil være et daarligt Ar-
bejde. Mit Duffe var derfor at kaste det